

SZABOLCS

Fő szerkesztő: **Dr. KOMJÁTHY KÁZMÉR**

TÁRSADALMI HETILAP.

Felelős szerkesztő: **SZALAY BÉLA**

ELŐFIZETÉSI ÁRA: EGÉSZ ÉVRE 8 KORONA. EGYES SZÁM 16 FILLÉR.
 TANÍTÓKNAK ÉS JEGYZŐKNEK EGÉSZ ÉVRE 4 KORONA.
 TELEFONSZÁM: 284.

MEGJELENIK MINDEN SZOMBATON. — HIRDETÉSEK NÉGYZETCENTI-
 MÉTERE 5 FILLÉR; TÖBBSZÖRI KÖZLÉSNEK ÁRENGEDMÉNY.
 SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: BETHLEN-UTCZA 12. SZÁM. TELEFONSZÁM: 284

Vásározó magyarok.

A rég mult időknek már derekasán elkorhadt intézménye az országos vásár. A modern idők keretébe sehogy sem illik bele és a jobb belátás előbb vagy utóbb el fogja söpörni a vásárok valamennyi fajtáját. Miért is volna ezekre szükség? Azzal már tisztában van mindenki, hogy vásárokon a mai fejlett kereskedelmi viszonyok között olcsóbban venni nem igen lehet, a vevőnek tehát nincs haszna a vásárokból, az eladónak még kevésbé, mert ha kihasználná az újabb idők modern kereskedelmi szervezeteit, minden portékáján több haszonnal adhatna tui.

Hajdanában igenis volt szükség vásárookra. Nem voltak vasutak, amelyek ma olyannyira közel hozzák az embereket egymáshoz. Nem voltak újságok, amelyek az eszméket, a híreket jóformán minden órában szétrepítik az ország minden egyes részébe.

Nem volt táviró, amely közölte volna az egész országra érvényes napiárakat. Szükség volt tehát vásárookra, amelyekre távol vidékekről sereglettek össze az emberek, egyrészt, hogy újságot halljanak, másrészt, hogy egy előttük idegen vidék gazdasági viszonyairól tájékozódjanak s végül szükség volt azért is, hogy minden vidéken kialakuljon ugy a mezőgazdasági, mint az ipari termékeknek az árfolyama.

Manapság mindazok az okok, amelyek az országos vásárokat szükségessé tették, egytől-egyig megszűntek. Legfeljebb egyetlen ok az, ami még ma is a vásárok mellett szól, az t. i., hogy a vásárjoggal rendelkező községeknek és városoknak mégis annyira, amennyire, meg van az idegenforgalmuk. Ezt irigyli bizonyosan a legtöbb község, amely mostanában vásártartási jog hiányában derűre-borura kérelmez vásárjogot. Kétségtelen, hogy a községeknek és városoknak ez a praktikus törekvése bizonyos

mértékig figyelemre méltó, de korántsem elégséges ahhoz, hogy egyik-másik község a vásárjog elnyeréseért magára vegye azokat a hátrányokat, amelyek a vásárok megtartásával együtt járnak.

Mert ilyen hátrány rendkívül sok van. A mezőgazdaságra nézve határozottan káros a vásár, különösen az állatvásár. Egyrészt tömérdek munkaterőt von el a köznapi, de mindenestre leggyümölcsözőbb munkától, másrészt a legjobb terjesztője minden egyes állatjárványnak s végül harmadsorban anyagilag károsítja azokat a gazdákat, akik vásáron akarnak tudni állataikon.

Tessék csak jól megfigyelni, hogy a messze vidékről érkező állatok mennyire leromlanak, mennyit veszítenek értékükből, ha lábon hajtják őket valamelyik vásárra. Még ha minden gazda a vasuti szállítási eszközöket venné igénybe, talán kevésbé volna így, igen ám, de akkor nem lehet napokra el-

GYÉMÁNT-KEHELY.

Ragyogj le ránk nap tiszta szép egedből.
 Hő lángra gyűjtsd szívünk érzelmeit.
 Míg a bibor trón áll és romba nem dől,
 Ily ünnepet nem ünnepelnek itt.
 Dobó városát fényben uszni látom.
 Öröm-tüztől lángol az ős Eged.
 Köszönti minden közel s messze tájon
 E várva-várt magasztos ünnepet.

Csillagtábor fejünk felett az égbolt;
 Rajta Samassa ragyog, mint a nap.
 Honunk egének ilyen napja rég volt;
 Évszázadok majd róla szólnak.
 Álljon meg e nap, mint egykor megállta
 Józuének ott Ajalon felett...
 Gyémánt-miséjén hadd környezze hála
 Az agg Bibornok egri Érseket.

Angyalsereg jó tanuskodni szentül:
 Az ég a földdel mint ölelkezik.
 A kis madárnak dalos ajka csendül.
 Forró keblü föld hozza kincseit.
 Kárpátok bérce, sik alföldi róna,
 Kanyargó folyam, sebes kis patak,

A százados tölgy, a fűszál, ha szól ma,
 E napról mind csodálva szólnak.

Mily gyémánttiszta az a szent szövetség,
 Mit az oltárral hatvan év kötött.
 Kereszttel vállán mondá, hogy kövesség
 Göröngyös úton, tövisek között.
 És most az elmúlt hatvan év határán
 Vissza nyugodtan, boldogan tekint.
 Nem bánja, hogy élt; sok vihart kiállván
 Átélné mindazt Jézusért megint!

Hangzik a multnak messze távolából
 Dicsérete örök szép példaként
 Hazánk bölcsének tisztas ajakáról:
 „Szerettelek, most már becsüllek én.”
 E perctől kezdve emelkedni látom
 Szédítő gyorsan nagy polcokra fel;
 Irányt jelölve törtet uj csapáson
 Mindent leküzdő lángérelmivel.

Tanári széke, melyről szava hangzott,
 Bölcseségnek királyi széke volt.
 Általa vall az osztrák gőg kudarcot.
 Rajtok is veszett örökre e folt.
 Tudása, mint a világító fáklya,
 Tiszta fényt gyűjtött ezrek lelkiben

S amit felgyújtott bennök lelke lángja,
 Ma is megőrzik, ápolják hiven.

Látom Szent Márton püspök örökében
 Szepes-hegy ormán fenn tündökleni,
 Amint a hivek ezreit serényen
 Nagy lelkével karolja, öleli.
 S ott, hol hazánknak végső szent határa
 Idegen földdel kint ölelkezik,
 Lerakta ott, miként kerub őrtállva
 A honszerelem gránit-köveit.

Bércek honából e nagy „eszme-sziklát”
 Az Isten adta támaszul nekünk.
 Csodák-csodája, mit azóta itt lát
 A világ, hogy mit tett a mi Érsekünk.
 Leó korszaka amihelyt lezárul,
 A nagy Pius im bibort küld neki,
 Szilárd hitének dicső jutalmául
 Világ-nagyok sorába ülteti.

Eger, hitünknek őrtálló Sionja
 Mondd: harcra hány lelket felvértezett!
 Munkában annyi verejtéket ontva,
 Mondd el: mint ápolta szent érzelmeiket!
 Pallosával, mely öre volt a hitnek,
 Megostrom a e romlott századot.

Tiszaberczeli téglá- és cserépfedőgyár

bármely mennyiségben szállít a nyiregyházi kisvasut bármely állomására, körkemencéjében égetett **kitünő minőségű**

I. oszt. téglát és sima, hódfarku cserepet.

Áraink a nyiregyházi téglagyárak áraival egyezők s 1912. január 1-től kezdve április hó végéig a kisvasutak szállítási-díj-kedvezménye a vevőközönség javára is szolgál. Előjegyzéseket elfogad a

Szabolcsi Közgazdasági Takarékpénztár r. t. Bethlen-utca 5. sz. és a Tiszaberczeli Téglagyár.

köszálni otthonról. Ezáltal is tehát már jelentékeny kár éri minden gazdát. Ha ezenkívül meggondoljuk azt, hogy minden országos vásár valóságos kúpec-országgyűlés, elsősorban a közvetítők sokadalma, amelyek közül mindegyik keresni akar a vásáron, elgondolhatjuk, hogy a vásári haszon tulnyomó része illegitim zsebekbe folyik.

De tegyük fel a legjobb esetet, hogy t. i. mindenki haszonnal ad tul portékáján, vajjon ez a haszon hazakerül-e a saját községébe? Korántsem. A legtöbb vásári sátor lacikonyha, vagy italmérő bódé. Továbbá olyan selejtes árucikkeknek az eladási helye, amelyek szemre ugyan csábító, de belső értékük alig van. Ami selejtes osztrák és külföldi iparcikk csak beönlök ebbe az országba, az mind országos vásárokon kerül a többnyire naiv, tapasztalatlan vevők kezébe. Van-e szükségünk ilyesmire? Van-e erre szüksége a magyar iparnak? Azt hisszük, erre a kérdésre minden elfogulatlan, gondolkodni tudó ember egyforma választ ad.

Különösen károsak az országos vásárok a kisipar szempontjából. Miért nem tud vajjon még egy nagyobb fajta községben sem megélni, akár egy magyar szabó, akár egy csizmadia, akár egy szürszabó, akár egy szijgyártó, vagy más olyan mesterember, akire elsősorban is a falusi embernek van szüksége? Azért, mert a legtöbb falusi gazda úgy gondolkozik, hogy a szükséges dolgokat amugy is megszerezhetem a legközelebbi szomszédos nagyvásár alkalmával. Azt

persze nem is gyanítja, hogy ezeken a vásárokon leginkább selejtes nagyipari termék kerül forgalomba, amely ugyan szemre megvesztegető, de minőségre nézve határozottan selejtesebb, mint bármily jól kidolgozott kisipari termék.

Egy szó mint száz, nincs szükségünk többé országos vásárra. A kereskedelmi életnek az a fejlettsége, amit a fogyasztási szövetkezetnek köszönhetünk, lehetővé teszi azt, hogy mindenki otthon szerezhessen be mindazt, amire szüksége van. A gazda is sokkal jobban jár, ha az istállójában várja az állataira alkudozó vevőt. Közegészségügyi, állategészségügyi, sőt közérkölcsei szempontból pedig határozottan be kellene tiltani a vásárokat s éppen ezért nagyon okosan teszik azok a gazdasági egyesületek, a többek között legutóbb a szatmármegyei, amelyek felemelik tiltakozó szavukat új vásárjogok engedélyezése ellen.

Samassa biboros áldozata a kultúra oltárán.

Az egri püspökség 1804-ben érsekséggé emeltetvén s ekkor belőle a kassai és szatmári egyházmegyéket kihasítván, az egri érseki birtok mostani javadalma az egykori javadalomnak csak töredékét bírja. Míg a felosztás előtt az egri püspöki javadalom az ország első javadalmai közé tartozott, ma, mint érsekség, azok sorában, a hivatalos összeírás szerint, a 13-ik helyet foglalja el s a szélteben alkalmazott belterjes, gondos kezelés mellett nyújthatja csak az eszközöket

arra, hogy a régi időkből átháramlott, a jelen időkben azonban jogosultsággal nem bíró híreinek megfelelően, a keresztény művelődés és a jótékonyosság gazdag forrásának legyen tekinthető.

A javadalom korlátozott volta azonban nem bénítja meg a javadalmas önmegtagadó áldozatkészségét. Bizonyítékok a számösszegek, melyek a Samassa József dr. bibornok-érsek kormányzatának 39 éve alatt vezetett okmányolt számadásokból hiven kivonva, azon áldozatoknak pénzbeli mennyiségét tüntetik fel, melyek nem esnek abba a sorba, hol a balkéz nem tudta, mit művel a jobb.

1. Általános egyházi célokra . . . . . 563,356 K 30 f.

2. Egyházmegyei célokra, templomok építésére, felszerelésére, iskolák, plebániái, kántortanítói, tanítói épületek emelésére, fentartására, — önállóan, vagy más források pótlásául 2,385,551 K 42 f.

3. Lelkészek, segédlelkészek anyagi helyzetének javítására, munkakép- telenségök esetében gyámolításukra . . . . . 681,510 K — f.

4. Tanárok, tanítók ellátására, iskolák, nevelőintézetek segélyezésére, neveltetési és tanítottási célokra . . . . . 1,573,208 K 62 f.

5. Az élet és családfenntartás súlyos gondjaival küzdőknek rangjuk szerint való kisebb-nagyobb támogatására, állandósított segélyezések címén, városoknak, csapások esetén első segélyül: . . . . . 424,772 K — f.

S akit annyiszor Golgotára vittek,
Mindig győzött, mindig feltámadott.

Dobó szent sirja tanuja te lennél:
Hogy a hazának nagyobb fia nincs;
S hogy nagy szívében a honszerelmenél
Hitén kívül más nincs oly drága kincs.
Egyedül állott a gyászravatalhoz,
A nagy hontalan, hogy sirjába tért,
Nem nézte, hogy rá ez a nap vihart hoz
S ezzel szerzé meg a legszebb babért.

Hazátlanságnak ádáz szellemével
Döntő csatákban összeütközött.
Izzó fényével világítva széjjel
Kihamvadt lángu csillagok között.
Imája forró, hitvallása régi,
Mely szép honáért az egekbe tör:
Szívem s hazám nélkül nem tudok élni,
Ebből fakad rám minden fény s gyönyör.

Az áldást osztja mind a két kezével;
Villámként sujt, ha tán büntetni kell.
Ostorcsapása orvossággal ér fel;
Ujultán áldják érte ezrivel.
Egyenes lelke előtt meg nem állhat
A szolgálalkü, gyáva, törpe had,
De nyílt beszéde önértet szavának
Lelke mélyéig odáig lehat.

Ragyogó látszat csillogó salakját
Éles szemmel tüstént felismeri,
Kötelmöket, akik hiven betartják,
Csak azok járnak kedvében neki.
Igy lett e nagy ez ősz egyházmegyének
Negyven év alatt sava, balzsama;
Nincs is, ki most az ég nagy Istenének
Tiszta szívből hálát ne mondana.

Jöjjenek el hát gyors egymásutánban
A templomok, iskolák ezrei.
Samassa-oltár óh ki tudja: hány van!
Bőkezüségét fennen hirdeti.
Emelt fővel jó a miskolci zárda,
Nyiregyházának ékes temploma . . .
És annyi szent hely, mely szívébe zárta,
S hálálkodni meg nem szünek soha.

Szegény lázárók sok sok milliói,
Mikor nem volt már betéví falat,
Mondjátok el: mint sietett megóvni
A nagy nyomortól annyi év alatt!
Árvák keserves könnyei beszélnek,
Miket jobbival felszáritgatott,
Gyöngyeiként a dicsőült lelkének
Menyben fognak ragyogni majd azok.

Ti jöjjetek most „szentek unokái“,
Kiket Atyánk lelkéből lelkezett,

„Királyi papság“ jer, hisz őt ma áldni:
Oly boldogító édes érzet.
Mint Mózes, Ő is hosszú negyven éven
Vezérli népét itt e Saharán.
Ha csüggedett és átment szenvedésen,
Mi okoztuk azt sokszor is talán.

Mégis övéit mindvégig szeretvén,
Hogy nyugton tédjon majd pihenni lent,
Miként a Mester a végső nagy estén
Nekünk adá, ki szent keblén pihent.
A legyugvó nap bucsuzó sugára
Vissza így ragyog még egyszer reánk:
Önmagát adá értünk nagy Fiában,
Atyánk helyett hogy legyen Ő atyánk.

El is jövének most trónja zsámolyához,
Honnán kegyelme sugároz felénk.
Fiui szívünk áhitattal áldoz,
Hogy ez ünnepet még elérheténk.
Föröbb imánk az Ur előtt ma nincsen,
Mint az, amelylyel ég, föld áldozott:
Hogy még sokáig tartsa meg az Isten
A gyémántmisés agg Bibornokot.

Dömötör György
kiszvárdai plébános.

Friedmann S. Sándor

Telefon 211.

Telefon 211.

cipőáruházába Nyiregyházán a legújabb
amerikai és francia tavaszi cipőkülönle-
gességek megérkeztek.

6. Állami, társadalmi fontosabb célok előmozdítására, a sajtó és irodalom gyámolítására . . . 898,643 K 66 f.

Összegezés :

- I. összeg : 563,356 K 30 f.
- II. összeg : 2,385,551 K 42 f.
- III. összeg : 681,510 K — f.
- IV. összeg : 1,573,209 K 62 f.
- V. összeg : 424,772 K — f.
- VI. összeg : 898,643 K 66 f.

Végösszeg : 6,527,043 K — f.

Ebből az egyházmegye szorosabb értelemben vett céljaira (a 2., 3. és 4. számú tételek összege) . . . 4,540,271 K 04 f.

A viszonyok ismerete mellett tudnia kell mindenkinek, hogy az áldozatoknak e számösszegei, melyeknek hitelessége okmányokkal könnyen kimutatható, csakis azon első sorban figyelembe vett elv alapján voltak ily arányban előállíthatók, hogy az egyházi javadalmas a rendelkezésére jutott anyagi javakat lelkiismeretben köteles annak az egyháznak juttatni, amelytől azokat nyerte.

Ezek elmondása azzal az általánosan elterjedt tévedéssel szemben látszott szükségesnek, mintha az egri érsekség az ország nagyobb javadalmai közt anyagi helyzete szempontjából most is az első között volna, holott ellenkezőleg e tekintetben köztük a 13-ik helyet foglalja el.

Városi közgyűlés.

A fürdőzés idénye ugyan meglátszott a 26-án hozott július havi városi közgyűlésen. Bár nagyobb fontosságú ügyek kerültek végleges döntés alá, aligha tudtunk volna 30-nál több városatyát összeszámlálni.

Simán folyt le a napirendre hozott ügyek tárgyalása, s alig másfél óra mintegy harminc ügy nyert elintéztést, amiért a városi tanácsot illeti elismerés az egyes tárgyaknak minden részletre kiterjedő alapos előkészítéseért.

Samassa biboros érsek üdvözlése.

Elnöklő polgármester az ülés megnyitása után, elsőbbsen Dr. Samassa József egri biboros érsekről emlékezett meg, ki e hó 20-án töltötte be áldozópappá szentelésének 60-ik évfordulóját. Bejelenti, hogy ez alkalomból a főpásztori és hazafiúi erényekben kimagasló főpapot a város közönsége nevében feliratilag üdvözölte, — amit a közgyűlés általános helyesléssel vett tudomásul.

ifj. Szarvady Mihály elhalálása.

Ugyancsak napirend előtt részvétellel emlékezik meg a képviselő egyik törekvő fiatal tagjának ifj. Szarvady Mihálynak korai elhunytáról. A közgyűlés emlékét jegyzőkönyvileg megőrökíti s helyébe Osgyáni József póttagot behívni rendeli.

Császárszállás átcsatolási ügye.

A törvényhatósági-bizottság ebben a már 14 év óta vajudó ügyben újabb egyezkedési tárgyalást rendelt el. A közgyűlés erre kijelentette, hogy bár tudatába van annak, hogy az átcsatolás elrendeléséhez a törvényes indokok és kellékek minden irányban meg vannak, mind az által, hogy újabban is kimutassa Nyiregyháza azt, hogy az átcsatolást nem Nagykálló község megkárosítása céljából kívánja, miként Nagykálló község ismételt panaszolja, kijelenti, hogy a kártalanítás kérdésében a békés megegyezés reményében a törvényhatóság által elrendelt egyezkedési tárgyalásba belebocsájtkozni hajlandó, s a város részéről az eddig eljáró tagok mellé még *Oltványi Ödön* adóügyi tanácsost is kiküldi.

Kijelenti azonban a képviselőt azt is, hogy az átcsatolandó kerület után és annak arányában Nagykálló község cselekvő illetve tiszta vagyonában megillető hányadra szintén igényt formál és annak számításba vételéhez ragaszkodik.

Értékemelkedési illeték szabályrendelet.

Végre leérkezett a m. kir. belügyminiszter leirata, a város által már évekkal ezelőtt megalkotott, s jóváhagyás céljából felterjesztett értékemelkedési illeték szabályrendeletére vonatkozólag. Most már annak jóváhagyása sem a bel-, sem a pénzügyminiszter részéről akadályba nem ütközik, csupán még némely módosítást kívánnak azon, mely azonban a lényegét nem érinti. Így például helyesnek kell elismernünk azt a kívánságot, hogy ne a képviselőtestület, de a tanács legyen az első fokban eljáró hatóság.

A képviselőtestület a kívánt módosításokat elrendelte, s az akként átdolgozott szabályrendelet újabb felterjesztések iránti intézkedések megtételével a tanácsost bizta meg.

Igy aztán nem sokára véget fog érni az a lehetetlen helyzet, hogy amikor a város valamely intézkedésével, például egy addig forgalmi értékében kicsiny területnek megtöbbszörözte értékét azzal, hogy mellette utcát nyitott, s ezzel háztelökké tette, — az utca nyitáshoz szükséges területet még ráadásul meg kellett fizetni annak a tulajdosznak, aki ez által több ezer koronát nyert telke forgalmi értékének emelkedésében.

Népiskola segélyezése.

Egyhangulag fogadta el a tanács előterjesztését az iránt, hogy a népiskolának eddig nyújtott 660 korona városi, segélyt 2000 koronára emelje fel. Ezzel a szegényebb néposztály érdekeit szolgáló, már 27 év óta fennálló iskoláját, a nőegyletnek megmentette, a már bizony közel álló megszűntetéstől,

Gyalogsági laktanya.

Miután a honvédelmi miniszteriumba már 1905-ben előjegyezésbe vették Nyiregyházát az esetre, ha a létszám szaporítás újabb gyalogezredek létesítését tenné szükségessé, időszerűnek találja a képviselőtestület, hogy ez irányban újabb felterjesztést intézzen a kormányhoz.

Honvéd tüzérlaktanya építése s ez irányban megfelelő intézkedések tétele iránt még az elmúlt évben tett előterjesztést, a viszonyok mérlegelése mellett — a tanács javaslatára — egyhangulag elvetette.

Honvéd huszárlaktanya építés.

Elhatározta, hogy ismételt felír a honvédelmi miniszteriumhoz, hogy a már évekkal ezelőtt felterjesztett tárgyalási iratok alapján egy új honvédhuszár laktanya építése tárgyában a tárgyalásokat ismételt vegye fel, miután a jelenlegi laktanya épület már oly állapotban van, hogy abba újabb és nagyobb befektetést helyezni nem hajlandó.

Államvasuti építkezés.

A m. kir. államvasutak építkezése, illetve az állomás bővítése s fejlesztése céljaira három év előtt ingyenesen felajánlott 26 hold földnek átengedését ahhoz a feltételhez kötötte, ha az államvasut kötelező kijelentést tesz az iránt, hogy meghatározott időn belül az állomás mindkét végén az alul vagy felüljárót megépítteti, a Széchenyi-ut végén a szépeszeti kívánalmakat is kielégítő gyalog felüljárót készíttet, az állomás felvételi épület két szárnyát felépítteti s a Széchenyi-uttól, az állomásig vezető utat a Széchenyi-utnak megfelelőleg megcsináltatja.

Segély s szabadság iránti kérvények letárgyalása, több illetőségi ügy elintézése után, 1/25-kor már véget ért a közgyűlés.

Debreczenben és vidékén az eredeti amerikai „JOHNSON” kévekötő-aratógépek versenyen kívül állanak, mert egyszerű szerkezetűek, könnyűek, tartósak és kifogástalan, szép munkát végeznek!

Kizárólagosan RÁHMER SÁNDORNÁL, Debreczen, Piac-utca 43. sz., a Dreher mellett,

Bácher, Melichár gépgyárak fiókjában,

legjobb fehér. amerikai kötöző-zsineg, amerikai kapák, szénagyűjtők, fűkaszálók nagy raktára!

Mintaszerű kiszolgálás!

Előnyös fizetési feltételek!

Szabolcsvármegye tűzvédelme.

Az új szabályzat.

Fontos és az egész vármegyére kiható átalakulások lesznek nemsokára a tűzvédelem terén. *Mikecz* Dezső alispán körrendeletet bocsátott ki a járások vezető-tisztviselőihez, akikkel tudatja, hogy a vármegye új tűzrendészeti szabályrendeletét a belügyminiszter jóváhagyta és az új szabályzat *augusztus* elsején életbe lép.

A megelőző tűzrendészet

a lényege az új szabályzatnak. Ennek érdekében tartozik minden község külön, a helyi viszonyoknak megfelelő, de az általános rendelkezéseket betartó községi szabályzatot alkotni.

Létesítenie kell minden községnek szűrskertet, ahol a cséplés történik. Korlátozza az új szabályzat a kazlak nagyságát, a takarmány elhelyezését, az ipartelepek létesítését, a tűzveszélyes anyagok raktározását és intézkedik a kutakra nézve is.

Az egyénekre vonatkozó rendelkezések közt fontos az, hogy könnyen gyuló anyagok közelében tilos a dohányzás és bármely tüzelőszernek a használata, tehát *nem szabad a szénás- és szalmás-szekereken a dohányzás.*

Gyújtószerek a gyermekek elől gondosan elzárandók, a gyufát köteles mindenki zárható gyufatartóban elhelyezni és azt fül mellé dugva hordani tilos.

Nyilvános mulatságot szalmával, nádval fedett és tapasztott padlással nem bíró épületben nem szabad tartani.

Hosszan intézkedik a szabályzat afelől, hogy mely községek milyen és mennyi tűzoltóeszközt tartoznak beszerezni és meghagyja a vármegyei tűzoltószövetségnek, hogy minden községnek díjtalanul tartozik közreműködni az eszközök beszerzésében.

Minden község előljáróságának kötelessége intézkedni aziránt, hogy a község minden pontján kellő mennyiségű vízkészlet álljon rendelkezésre.

A beltelkeken a lehetőség szerint minden házban kell kutnak lenni, ahol pedig a kutak sekélyek, ott minden háznál egy hektoliteres hordóban vízkészlet tartandó. Tűz esetén a telken levő vizet senki meg nem tagadhatja.

Tartoznak a megyebeli községek tűzoltóságot szervezni, amely szakszerűen kiképzendő és szakképzett egyén által vezetendő. A tűzoltóságot, mint községi intézményt, a szabályzat a közigazgatási szervek részének tekinti és meghagyja az összes hatóságoknak a tűzoltóság támogatását.

Köteles minden község állandó őr-tanyáról gondoskodni, azt felszerelni, fűtést dani.

Hosszan és részletesen intézkedik a szabályzat a tűzoltóságok szervezéséről, rendtartásáról, felszereléséről, amelyeknél a tűzoltószövetség szabályzatát rendeli irányadóknak.

A husz és negyven év között levő férfiak, valamint a fogatok tűzoltói szolgálatra kötelesek.

A tűzoltóság szabályzatáról, oktatásáról, kitüntetéséről és balesetbiztosításáról rendelkezik még a szabályzat, továbbá a mentőosztály létesítését hagyja meg.

Meghagyja a községeknek az új szabályzat, hogy évi tizenöt korona tagsági díjat fizessenek a vármegyei tűzoltószövetségnek. Az így begyűlt összegből a vármegyei és tűzrendészeti felügyelők utiátalányai fedeződnek és ez összegből félévenként legalább két tűzoltót küldenek az országos szaktanfolyamra.

Tűzvész esetére részletes és körülményes utasításokat tartalmaz a szabályzat, amely a tűzoltóságok működési módját is előírja. *Tűz esetén mindenki tartozik megengedni, hogy a tűzoltóság épületein, udvarain, kertjein járjon.*

A községi előljáróság fölhívására vesztély esetén a **helység egész lakossága köteles a vész leküzdésében segíteni.**

A tűz által hajléktalaná lett lakosságról az előljáróság tartozik gondoskodni.

A tűzrendészetet és a tűzrendészeti fölügyeletet a törvényhatóság ellenőrzése alatt az alispán gyakorolja a vármegyei tűzoltószövetség, a vármegyei és járási tűzrendészeti fölügyelők, mint szakközegek útján. Minden szolgabírói járás egy tűzrendészeti járást képez, amely azonban több fölügyelő közt is fölosztható.

A tűzrendészeti fölügyelőt a tűzoltószövetség javaslata alapján az alispán nevezi ki a szakképzett egyének közül.

A fölügyelők parancsnoki ranggal bírnak és eme tisztségükből folyó ténykedésük közben hatósági személyeknek tekintendők. Fedezésére a szabályzat úgy intézkedik, hogy azokat a községek viselik és erre tűzoltói alapot létesítenek. Ebbe az alapba folynak az e célra fölvetett és községi adó címén beszedett összegek, a tűzoltási fuvar megváltása, háztulajdonosok házváltása, a tűzoltószövetség hozzájárulása és az esetleges adományok.

A tűzoltóalapot az előljáróság külön kezeli.

Az alispán körrendeletben jelzi, hogy eme szabályzat Nyiregyháza városára is kötelező, míg saját hatáskörében tűzrendészeti szabályzatot nem alkot.

Utasítja az alispán a járási főszolgabírákat, hogy a telepek kihelyezése és a régi házak kéményeinek rendbehozása iránt intézkedjenek, a tűzrendészeti fölügyelői állásokra pedig alkalmas egyéneket hozzanak javaslatba.

— Gépészek, gazdák figyelmébe! Használt legjobb gyártmányu marokrakó aratógépek igen olcsón és részletfizetésre kaphatók Ráhrer Sándornál Debrecen, Piac-utca 43. sz., a Drécher mellett.

H I R E K.

— **Nemes adomány.** A Tiszapolgáron ujonnan építendő róm. kath. népiskola költségeire Frank Károly tiszapolgári esperes-plébános egyezzer koronát adományozott. A nemes lelkű plébános újabb tanujelét adta ezen adományával községe és hivei iránt való mélységes szeretetének és annak, hogy, hogyan lehet a jótékonyt nemesen összeegyeztetni a kulturális haladás szükségességével.

— **A tanonciskolai bizottság ülése.** Az iparostanonciskola fölügyelő bizottsága hét-ön délután négy órakor a városháza tanácstermében *Májerszky* Béla kir. tanácsos, polgármester elnöklése mellett ülést tartott, amelyen jóváhagyták a számvizsgáló bizottság által fölülvizsgált számadásokat, majd az 1912—1913. iskolai évre állapították meg a költségvetést. Az igazgatói jelentés tudomásul vételével kapcsolatban a bizottság elismerését nyilvánította *Orsowszky* Gyula igazgatónak és a tanítótestületnek az iskola példás vezetéséért és az elért eredményekért. Az ülés öt óra után ért véget.

— **A „Nyiregyházi Városi Dalárda“** folyó évi augusztus hó 4-én az Erzsébetligeti tennispályán, pénztára s a fölállítandó Kossuth-szobor javára hangversenyt, utána táncmulatságot rendez. Kezdeté délután 4 órakor.

— **A pótdólaajstrom közszemlén.** A föld-, házbér- és házosztályadó után kivetett általános jövedelmi pótdólaajstrom a helybeli m. kir. pénzügyigazgatóság által hitelesítve, a városi adóhivatalhoz leérkezett s folyó hó 22-től folyó hó 29-ig terjedő 8 napon közszemlére kitétetett. A kivetés nagysága, esetleg a teherbevallásnak figyelembevételével végett teendő észrevételek: a) azon adófizetők részéről, kik általános jövedelmi pótdót már az előző évben is fizettek, a lajstrom közhírretételétől számított 15 nap alatt; b) azon adófizetők részéről, kik első ízben vannak megróva, az ált. jövedelmi pótdónak adókönyvecskéjükbe történt bevezetésétől számított 15 nap alatt a helybeli m. kir. pénzügyigazgatósághoz beadhatók. Nyiregyháza, 1912. évi július hó 20. *Oltványi* Ödön, adóügyi tanácsos.

— **Rendelet a mozikról.** A belügyminiszterium pár nap alatt rendeletet ad ki a mozikról. A rendelet szabályozni fogja a mozik számát és egyöntetűen, országosan rendezi a mozikra vonatkozó összes kérdéseket. Kiszivárgó hírek szerint minden 20,000 lélekszámra jövőben egy moziengedély lesz kiadható, a meglevő moziengedélyek épségben tartása mellett.

— **Revolveres betörők.** Az elmúlt éjjel két órakor a hegyközi országúton levő csárdában kirabolták *Ehrenfeld* Mózes korcsmárost. A betörők kifeszítették a korcsma ajtóját s revolvert szegezve rontottak a megrémült korcsmárosra. *Ehrenfeld* ijedtében előhuzta párnája alól a nadrágját, melynek zsebében pár száz korona pénze volt és átadta a halállal fenyegetődő betörőknek. Mikor a kellemetlen éjjeli vendégek távoztak, *Ehrenfeld* kirohant az utra és segítségért kiáltott. Jöttek is kaszával, kapával fölfegyverkezve a falubeliek, de a betörők ekkor már árkon-bokron tul voltak. A csendőrség keresi a betörőket.

— **A gazdatiszti törvény végrehajtása** cím alatt a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Országos Egyesülete tudósítást tettett közzé, amelyben ez az országos egyesület a többek közt azt állítja, hogy a törvényhatóságok kötelesek volnának a gazdatiszti cím viselésére jogosítottak névjegyzékét vele közölni. A Gyakorlati Gazdatisztek Országos Egyesületének vezetősége tiltakozik ez állítás ellen, mert valótlan, hogy ily tartalmu miniszteri rendelet léteznék és valótlan, hogy a Magyar Gazdatisztek és Erdőtisztek Egyesülete bármely hatóság által feljogosított volna a magyar gazdatisztek országos névjegyzékén hivatalos vezetésére.

— **Üdvös intézkedés.** A magyar kir. államvasutak zágrábi üzletvezetője: dr. Baczinszky Vladimir, üdvös intézkedést tett a Lipikfürdőre utazó betegek érdekében. — Elrendelte ugyanis, hogy a lonyavölgyi vonalon, amelyen Lipik állomás fekszik, az eddigi régi kocsik helyett átjárós és alaposan gondozott kocsik járjanak. — Az üzletvezető ezen intézkedésével tanujelét adta, hogy a hazai fürdők érdekét hozzáértő kézzel intézi s Lipikfürdő előkelő, nemzetközi fürdőközönsége bizonyára még jobban fel fogja karolni ezen, a világ egyetlen természetes forróságú alkalikus jódos hőforrásait, amelyek már annyi belső bajban szenvedő embernek adták vissza egészségét.

— **Pályázat amatőr-fényképekre.** A „Ház-tartás,” Kürthy Emilné népszerű gazdasszonyi lapja, pályázatot hirdet olyan amatőr-fotografiákra, melynek tárgya a háztartás körébe tartozik. A kertészet, baromfitenyésztés, konyha stb. keretében lejátszódó tipikus jelenetek, megőrkítésre érdemes háztartási tárgyak, foglalkozások, valamint elterjedésre méltó tenyészállatok képei a legkívánatosabbak. A pályázatra szánt fotografiák 1912. szeptember 10-ig a „Ház-tartás” kiadóhivatalába küldendők. Az eredményt a „Ház-tartás” okt. 10-iki számában teszik közzé s a három legsikerültebb fotográfia értékes díjakat nyer. A „Ház-tartás” előfizetési díja 1/4 évre 3 korona. A kiadóhivatal (Budapest, VI., Eötvös-utca 36.) kívánatra bárkinek szívesen küld mutatványszámokat.

— **Tolvaj kéregetők.** Pátróhán két ismeretlen ember gyűjtött könyör-adományokat az elmúlt hét szerdáján. Estefelé beállítottak Rózman Jakab korcsmájába, hogy a napi fáradságot egy kis alkohollal leöntsék. A kiharancsolt ital elfogyasztása után az asztalra dőlve elaludtak. A korcsmárosnak közben az üzletben akadván dolga, egyidőre magára hagyta vendégeit. Egy óra múlva fölbredtek álmukból, fizettek és eltávoztak. Távozásuk után a korcsmáros a korcsmai pénzesziókba nyulva, észrevette, hogy az ott levő pénz hiányzik. Utána ment a két kéregetőnek s azok egyikénél meg is találta a pénzt. Az előjáróság telefonon hívta ki a helybeli csendőrséget, akik megállapították, hogy a két kéregető Dévai András kisvársányi és Kuda András szabolcsveresmarti lakók, akik hamis, illetőleg nem az ő nevükre kiállított könyvvel gyűjtöttek könyöradományt: s azok egyike, Kuda András lopta el a korcsmáros pénzét, jársa tudta nélkül. Mindketőt letartóztatták.

— **Pályázatok a debreceni kereskedelmi és iparkamaránál.** A kamara hivatalában a következő közszállítások tekinthetők meg: a m. kir. dohányjövődéki központ igazgatóságának hirdetménye kiselejtezett vászon-darabok eladása tárgyában. Pályázati határidő aug. 13. A debreceni kir. törvényszék és a hatósága alá tartozó járásbíróóságok téli fa (tűzelő) anyag szükségletére vonatkozó pályázat. Határidő aug. 14. A debreceni kir. ítéllábla irodai és papírszükségletének biztosítása. Határidő aug. 28. A közös hadügyminiszter hirdetménye ruházati és bőrfelszerelési cikkekre. A megfelelő felvilágosítások a kamara segédhivatalában nyerhetők.

— **Szük az inasiskola.** A nyiregyházi iparostanonciskola, amelynek eredményes működéséről mi is számot adtunk, ma már tulzsufolt és tulságos népessége miatt a zavartalan oktatásnak akadályai vannak. Az iskola felügyelő-bizottságának hétfői ülésén szóba került, hogy a tulzsufoltság miatt szükség volna önálló tanonciskolai épület építésére. Az ezirányu fölszólalásokra Trak Géza tanácsos válaszolt és hangsúlyozta, hogy addig nem volna helyes az ipariskola építéséről tanácskozni, amíg a tanoncotthon ügye befejezést nem nyer. Ha ez meg lesz, akkor a tanonciskola építése dolgában is meg lehetne kezdeni a munkánnyal a tárgyalásokat. A bizottság tudomásul vette a tanácsos választát.

— **Tojással fizetik a megdrágult vasuti jegyeket.** Egyik közeli állomáson történt: A falusi anyóka még nem szerzett tudomást arról a sajnálatos körülményről, hogy drágább lett a vasut. Így aztán — minthogy husz fillérrel kevesebb pénzt kötött a zsebkendőjébe — s ridegen elutasították a pénztártól. Szerencséjére tojás is volt a kosarában, már pedig a tojás a falusi közéletben készpénz gyanánt szerepel. Az anyóka tehát a hiányzó összeg helyett öt darab tojást nyújtott be a pénztár ablakán. A vasuti tiszt nagyot nézett, hogy tuajdonképpen ki ő? Tyukász, krajzleros, szatócs, vagy mi? De aztán mégis meggondolta a dolgot. Kiadta a jegyet, a tojásokat pedig szépen belerakta a vasládába. Igaz, hogy a jegy drága, de elvégre a tojás sem olcsó.

— **Huszvizsgáló-tanfolyam Nyiregyházán.** Augusztus elsején Nyiregyházán huszvizsgáló-tanfolyam nyílik, amelyen a huszvizsgálókat oktatják ki. A tanfolyamot Fekete Jenő kir. állatorvos vezeti.

— **Eltűnt kovácsinas.** Nyirbátor községben Karpiák László kovácsmesternek 17 éves fia, aki apjánál inas volt, két héttel ezelőtt eltűnt. A szülők azt hiszik, hogy a fiu elméje megzavarodott és azért ment világgá. A hatóság körözi.

— **A napszurás áldozata.** Freund Antal mártonfalvi jómódu gazda a mezőn aratott és napszurás következtében örülés rohamot kapott. Kaszával a kezében a községbe szaladt, ahol megtámadta az embereket. Többen meg akarták fékezni a dühöngő embert, aki azonban kiragadta magát kezeikből és visszarahant a mezőre, ahol belevetette magát a községi kutba. Mire az emberek kihúzták a kutból, már halott volt.

— **Meglopott kereskedő.** A kassai rendőrség néhány nappal ezelőtt elfogta Sprinder Hugó rovott multu tolvajt éppen akkor, amikor egy aranyláncot és órát akart elzalogosítani. A rendőrség biztos volt abban, hogy Springer az órát nem tisztességes uton szerezte, éppen ezért letartóztatta és felhívást bocsátott ki, hogy az érték jogos tulajdonosa jelentkezék. A felhívásnak meg is lett az eredménye, amennyiben most jelentkezett Dicker Zsigmond szerencsi kereskedő, aki nemcsak az órát és láncot ismerte fel saját tulajdonának, de Springerben is felismerte utitársát, akivel e hó 10. és 11-ike között éjjel Miskolcra utazott. Ő utközben elaludt és utitársa ekkor meglapta.

— **Az elhagyott férj bosszúja.** Gulyás Lászlót már régebben elhagyta a felesége, akit hiába csalogatott vissza. Ma reggel a piactéren találkozott össze a házaspár. A férj csábos szavakkal kérte feleségét a visszatérésre s mikor minden szavalt hiábavalónak bizonyult, tettehez fordult s kevésbé lovagiasan, de annál súlyosabban elverte nejét. Minek utána pedig nincs az a rossz, amiből valakinek haszna ne lenne, az asszony ügyvédje már be is adta a feljelentést a brutális férj ellen a járásbíró-ságnál.

— **Veszedelmes éjszakai látogató.** Czihály András, a nyiregyházi rendőrség előtt éppen nem előnyösen ismert csavargó napszámában dolgozott Reich Ignác buzatéri korcsmárosnál. András éjszaka belopódzott Reich hálószobájába és az alvó korcsmárosnak az ágy előtt egy székén levő ruhájából kilopott 80 koronát. A lopott pénzzel elment mulatni és a rendőrség úgy akadt rá, amint Lakatos Ádám nevű barátjával mulatott. Mindkettőjük ellen megindult az eljárás.

— **Hoi a veres?** Ezzel a hirhedt csalárdjátékkal sikerült kifosztani néhány közismert nyiregyházi sipistának ismét egy vidéki parasztembert. Lecza János nyiregyőri dohányos panaszt emelt a rendőrségen, hogy néhány csavargó kinézésű ember kikapott a kezéből egy százkoronást. A rendőrség hamarosan kiderítette, hogy nem így történt az eset, hanem Szaszala Gyula, Hreutka József, Czihály András és Lakatos Ádám ismert sipisták hamiskartyázással vettek el a dohányostól 75 koronát, amit a sipistáknál meg is találtak. A négy veszedelmes hamiskartyást letartóztatta a rendőrség.

— **A fürdés áldozata.** Bakó Béla földműves 18 éves fia a tiszaberceli révnél fürdött a vízben. Holttestét még nem találták meg.

x **Értesítés.** Mindenféle diszes rugyanta (gummi-) bélyegzőt festékezőpárnával, számozógépet iparosok, kereskedők, ügyvédek, pénzügyintézetek, egyletek, hivatalok, községek részére legolcsóbban készít az Első Ceglédi Ruggyantabélyegzőgyár Cegléden. — 10 koronán felüli rendelésnél a rendelő 100 drb pergament névjegyet kap, tetszés szerinti betűvel. Ugyancsak különféle reklámtárgy kapható. Utazók és helyi képviselők magas jutalék mellett felvétetnek. Tessék árjegyzéket kérni. 1034

— **Szilágyi és Diskant** miskolci gépgyáros cég kitűnő könyökszerkezetű és víznyomású borsajtóira, valamint legújabb rovátkolt alumínium kuphengerű zuzógépére felhívjuk olvasóink figyelmét. Kiemelendő különösen a cég által feltalált és készített Kossuth- és Hegyalja-borsajtók, nemkülönben a nagyüzemi préseléshez készített Rákóczi ketős kosaru sajtók, melynél a régi világ fából készített prése zseniálisan egyesítve van a modern technika vívmányaival. A sajtók felső része acél, alsó része faszervezet. Ennélfogva a must sehol sem érintkezik vas részekkel, ami a must színét, ízét, zamátját nem befolyásolja. A törkölyt sem kell összevagdálni, hanem kisebb darabokban is könnyen ki lehet venni. Az 1901. évi temesvári, az 1902. évi egri és pozsonyi II. mezőgazdasági, az 1906. évi nagyváradai és az 1907. évi pécsi országos kiállításon a cég borsajtói első díjjal, aranyéremmel s diszoklevéllel lettek kitüntetve. A cég ingyenes árjegyzékét kívánatra minden érdeklődőnek megküldi.

Legujabb hírek.

Kossuth Ferenc Budapesten Bejeleni az ellenzék harcát.

Budapest, július 29. Kossuth Ferenc, az országgyűlési Kossuth-párt vezére tegnap érkezett meg nyaralásból Budapestre. A pártvezért nagy óvációkkal fogadták hivei, akikkel nyomban tanácskozott az ellenzék teendőiről. Egy újságíró előtt a legnagyobb elítélés hangján emlékezett meg a parlamenti dolgokról és az azóta elhangzott fenyegetésekről és bejelentette, hogy a történetek után az ellenzék legelszántabb harcot indít.

Härtil ezredes lesz.

Budapest, július 29. Beavatott katonai körökből az a szenzációs hír szivárgott ki, hogy a munkácsi katonai botrány dolgába beleszólt a trónörökös is, aki ama nézetének adott kifejezést, hogy Härtil Lujza cselekedetéről az apja nem tehet, ebből neki nem szabad hátrányának lennie és ezért a trónörökös azt szeretné, ha az ősi nyugdíjazások előtt Härtil megkapná az ezredesi kinevezést. Ugy értesülünk, hogy az alezredest elő is lépteti a király és Härtil Károly ezredesként megy nyugdíjba, de megváltik a csapatoktól *Bo-paevits* Szvetozár altábornagy is, aki szintén nyugdíjba megy.

Leszállították Budapestnek a tarifát.

Budapest, július 29. A kereskedelemügyi miniszter elrendelte, hogy Budapest körül 50 kilométernyi távolságban a régi vasuti tarifa lépjen életbe.

Nagyvárad rendőrbotrány.

Nagyvárad, július 20. A nagyvárad meghurcolt urileány ügyében nyilatkozott ma az egyik rendőrkapitány, aki azt mondja, hogy a leány apja nem gyáros, hanem cipész, aki ellen lopás miatt folyik eljárás, a leány bátyja pedig rablásban részes.

Elhunyt képviselő.

Nagyvárad, július 29. Márkus László dr. ügyvéd, a margittai kerület orsz. képviselője 28 éves korában meghalt.

TANÜGY.

Kinevezés. Megirtuk mult számunkban, hogy Décsy Sándor kir. segédtanfelügyelőt a vk. miniszter jelen minőségében Borsodvármegye kir. tanfelügyelőségéhez helyezte át. E tudósításunkhoz hozzá fűzzük még, hogy az így nálunk megüresedett helyre Egyházy Lajos államtudományi államvizsgát tett végzett joghallgató, volt pozsonyi lakos nevezetett ki ideiglenes minőségben fizetés nélküli kir. tanfelügyelőségi tollnökká. — Kammel Ferenc nyirbátori gazdasági szakiskolai tanárt a vall.- és közoktatásügyi miniszter címzetes igazgatóvá nevezte ki szolgálati érdemeinek elismerésül s részére az igazgatói címmel 200 korona személypótlékot engedélyezett.

Kereskedelmi tanintézet Debrecenben. A tanintézetet az 1715-ben alakult *Kereskedő-Társulat* 1857-ben alapította, ezidő szerint hat tagozatból áll s mindenben egyenjogu a hasonrangu állami iskolákkal.

A *fiu-felső kereskedelmi iskola*, melynek f. évi szeptember 1-én 40-ik tanéve nyílik meg, három évfolyamu s érettségét tett növendékei egyéves önkéntességi jogot nyernek.

A *női felső kereskedelmi iskola*, melynek f. é. szeptember 1-én 4-ik tanéve nyílik meg, szintén három évfolyamu s ugyanolyan képesítést nyújt, mint a fiu felsőkereskedelmi iskolák.

A *női kereskedelmi tanfolyam*, melynek f. é. szept. 1-én 14-ik tanéve nyílik meg, egy évfolyamu. Ugy a női felsőkereskedelmi iskola, mint a női kereskedelmi tanfolyam növendékei a tanintézet fenhatósága alatt álló *leányinternátusban* nyerhetnek elhelyezést, helybiztosítás érdekében azonban ajánlandó, hogy e tekintetbeni szándékukat aug. 5-ig jelentsék be az igazgatóságnak.

A felvételt és minden egyéb tudnivalókat illetőleg az intézet igazgatósága, hozzá intézett megkeresésekre kimerítő tájékoztatást nyújt s a tanintézet illusztrált ismertetését díjmentesen küldi meg 1023 *Fábián Lajos Mór igazgató.*

Nyiregyházi Takarékpénztár Egyesület.

A Nyiregyházi Takarékpénztár Egyesület

◆üzlethelyiségei◆

a folyó július hó 29-étől
.. kezdve az egyesület ..

◆új bérházában◆

vannak. Bejárat a Rákóczi-
utcai oldalon ..

Az igazgatóság.

1049

Nyiregyházi Takarékpénztár-Egyesület.

A Nyiregyházi Takarékpénztár-Egyesület ajánlja a t. közönségnek már megnyitott új helyiségében berendezett

safe deposit-osztályát,

ahol értékpapirjait vagy egyéb értékeit csekély díj ellenében bárki teljesen tűz- és betörésmentes pánccszobában elhelyezett és saját zárjával ellátott rekeszben őrizheti meg. 1053

A pánccszobában értéktárgyat, arany- és ezüstműt tartalmazó nagyobb terjedelmű csomagok is megőriztetnek.

A bérleti feltételek az intézet üzlethelyiségében tudhatók meg.

Az igazgatóság.

Ritka alkalom!

Egy nagy gyári raktár sok ezer pompás, nehéz, csinos tarkaszélű

„TIGRIS“ flanel-takaró

eladásával bizott meg. E meleg és tartós takarók, melyeknek hossza kb. 190 cm., szélessége 140 cm, minden háztartás számára alkalmas. Ne késsen ön tehát, hanem azonnal rendeljen

4 drb „Tigris“ flanel-takarót

csomagolással és portóval együtt, minden ráfizetés nélkül, bérmentve és utánvétellel **9 K 85 fillérért.**

Nyugodt lelkiismerettel állithatom, hogy a küldeménnyel mindenki meg lesz elégedve és bizalommal tehet megrendelést. Kicserelés mindenkor megengedve.

Fräulein Margarete Ahrens, Wiesbaden Waterloostrasse 4.

981

Hirdetések felvétetnek a Szabolcs kiadóhivatalában.

„FLORIOL“ sertésvész elleni szer.

Magyar királyi szabadalom.

Ezen meglepő hatású sertésvész elleni szer egyszermind mint fejlődést és hizást fokozó tápanyag, kizárólag olyan növényi összetételek kivonatából áll, melyek a cultur-állatok pharmacopiájában mint gyógyhatású növények vannak elfogadva, tehát nem titkos és nem tiltott szerekből áll.

A szer rendkívüli antiszeptikus hatásánál fogva mint óvszer nemcsak hogy megóvját a sertést a ragályos vész fellépésétől, hanem a dühöngő vést is rövidesen megszünteti, sőt a gyomorszervek hatványozott működése folytán, a sertés fejlődését és gyarapodását feltűnően előmozdítja ugyanarra, hogy különösen hizóknál, az állat étvágásával szemben határt kell szabni a jóllakás és torkiglakás között.

Ezen fontos tényezőkből kifolyólag, a szer alkalmazását az egészséges sertés-állományjal szemben is rendkívüli fontosnak tartjuk, mert az állat szerve egy a környéken esetleg lappangó kórral szemben impregnáltak és immunissá tételük.

Ara egy üvegnek,

mely egy teljesen kifejlett sertés meggyógyítására elegendő, illetve egészségeseknél a kór fellépését megakadályozva, annak rohamos fejlődését és hizását a leírásban előírt rendszeres használat folytán előmozdítani hivatva van,

1 korona 60 fillér.

Ugyanezen adag 2, esetleg 3 kisebb sertés meggyógyítására, illetőleg a leírásban foglalt rendszeres használat folytán annak immunissá tételére elegendő.

A szer használat előtt jól felrázandó.

Raktár: *Wesztermayer Ignác* Budapest, Sándor-utca 23/a.

Másolat: Budapest, 1910. június 1. Igen tisztelt *Wesztermayer ur!* Készséggel hozom tudomására, hogy maglódi gazdaságomban a Floriol nevű sertésvész elleni ezert, úgy beteg, mint egészséges állataimnál teljes sikerrel használtam. Azért jelzem, hogy egészséges állataimnál is, mert azok a betegekkel elkülönítve nem lettek, de azért moslékjukba keverve 2 héten át nekik is beadtam s dacára annak, hogy úgy állataimnak egy része, mint a község sertésállománya a vész pusztulásának ki volt téve, téseimben elhullás nem történt. Nagyrabecsülésem kijelentése mellett vagyok tisztelettel *Dr. Dobozi*. Levélboríték címe: Nagyságos *Wesztermayer Ignác* urnak, Budapest, VII., Népszínház-utca 18. szám.

Másolat: Igen tisztelt *Orvos ur!* Szives soraira csak ma válaszolhatok, mert b. címét csak ma közölte velem *Dr. Kindlovits Gyula* barátom. A küldött szives utasítását köszönettel vettem, a „Floriol“ szert eddig 36 darab

sertésen (beteg) alkalmaztam kitűnő eredménnyel. A kezelés alatt volt állatok mindnyájan felgyógyultak s így eddigi tapasztalatom az, hogy a szer feltétlen jó. Nemcsak gazdaságomban, de idegen helyeken is tettem kísérleteket beteg állatokon s dacára annak, hogy az itteni paraszt embernek igen sokat kell beszélni és prédikálni, míg rá lehet venni, hogy az állatait gyógykezeltesse (hiszt nálunk még mindig a „babona“ — kurák (?) a legdivatosabbak, sőt „állítólag“ (?) a legeredményesebbek is) ezért néhány helyen csak kétszer adhattam be a szert — mégis teljes gyógyulás állott be. — Szives utasításait ismételtelen köszönöm. Kiváló tisztelettel *Dr. Pézsi Popovics Emil*, Pusztá-Pecinacz, u. p. Temerin Bácska 1908. X/26. Levélboríték címe: Nagyságos *Wesztermayer Ignác* urnak állatorvos, Budapest, VII., Népszínház-utca 18. sz.

1507/1908. sorszám.

Hogy ezen másolat a *Wesztermayer Ignác* ur részéről előttem eredetileg felmutatott bélyegtelen levéllel és boríték címmel mindenben egyező, ezennel tanusítom.

Budapesten, ezerkilencszáznyolc (1908.) évi november hó harmadik (3) napján.

Díj és bélyeg 1 k. 60.

Dr. Cotelly,

kir. közjegyző.

Másolat: Tisztelt *Wesztermayer ur!* Felkérem, alábbi címemre ismételtelen 5 üveg „Floriol“-t utánvétellel küldeni sziveskedjék, forduló postával. Az ősz folytán küldött 5 üveget elhasználtam és nem ütött ki semmi betegség. Én bizalommal viseltetem ezen gyógyszer iránt és nem várva be a megbetegedésüket, az egészséges állatoknak adattam, — annál inkább, mivel ugyanitt Szabolcsban, circa 40 kilométernyire tőlünk, már vagy 500 drb, elhullott sertésvészben, — tehát az elővigyázat nem éppen felesleges. Fenti kérésemet ismételve maradtam *Dombrád*, 1912. II. 13. Szabolcsmegye, üdvözlettel *Kúthy László* tiszteltartó.

Másolat: Igen tisztelt nagyságos ur. Kérnék postafordultával utánvét mellett még 3, azaz három üveg Floriolt küldeni, amiért is a legnagyobb elismerésemet fejezem ki, mert páratlan hatása arra a meggyőződésre birt, hogy legjobb szer, ami elfogadható a sertések részére. 1912. jan. 6. Vagyok őszinte tisztelője *Csere Lajos* uradalmi gépész, Magyar Szombathely, Veszprém megye.

„NIGRIN“

a legjobb cipő-krém az egész világon!

Az eddigi világhírű

wiksnek

vitriolnélküli gyártása.

ST. FERNOLENDT, WIEN III.

cs. és kir. udvari szállító. — 80 éves gyári fennállás.

Szerkesztői üzenetek.

Egy futballista. Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Klein I. D. szállító Budapest, ajánlja gyűjtőkocsi forgalmát.

Boltok kiadása!

A róm. kath. egyház tulajdonát képező Bessenyei-tér 2. számú bérházában az 1-ső, 3-ik és 4-ik számú, a Bethlen-utca 3. számú bérházában pedig az 1-ső, 2-ik és 3-ik számú boltok folyó évi

október 1-étől

kiadók. — Értekezhetni a rk. iskola tanácstermében naponként délelőtt *Adamkovics András* gondnokkal. ::

Alapítva 1900. évben.

Gabulya Mihály

ruhafestő, vegytisztító, gőzmosó
— és plissézoló intézete —
Vay Ádám-u. 13. Bejárat Véső-u. felől.

Fest minden színre és gyász-
ruhákat 24 óra alatt.

Vegyileg tisztít bármilyen ru-
hákat kifogástalanul.

Gallér és kézelők stb. hófe-
hérre és tükör fényesre mos 5
nap alatt.

Plisséz 3 óra alatt.

Midőn szives megbizásait ké-
: : rem, vagyok mély tisztelettel : :

Telefon 248. sz.

Gabulya Mihály.

Ezüst éremmel és diszoklevéllel kitüntetve

Berlin Nagy Szálloda

Budapest, VI. Révay-utca 10. szám.
Andrássy-ut mellett. Telefon 137—90.

Szobák 2 K 60 f-től feljebb.
140 minden modern kénye-
lemmel berendezett szoba.

Központi fűtés, lift, Vacuum-Cleaner.

Winkler Ottó igazgató.

Villanyvilágítási berendezéseket,
villanyvilágítási felszereléseket,
valamint magántelefon és
villanycsengőbevezetéseket
Mérnöki látogatás és költségvetés díjtalan.

elvállal olcsón és teljes jótállás mellett

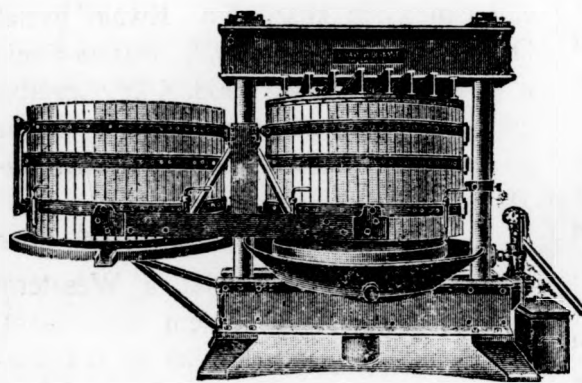
HERSKOVITS GYULA

elektrotechnikai vállalata

Nyiregyháza, — Széchenyi-tér.

Csillárok és égőtestek raktáron.

1902. országos gazdasági kiállítás, Pozsony, I-ső díj, aranyérem. 1902. borászati kiállítás, Eger :
1 diszoklevél és aranyérem. 1901. temesvári kiállítás I. díj diszoklevél. 1906. Nagyvárad : I. díj
diszoklevél.

Bor- sajtók

Legujabb rendszerű „Könyök-szerkezetű”,
„Kossuth”, „Hegyalja”, „Mabille” és „Aczél-
orsós”, a magyar bortermelők legkedveltebb
borsajtói. Legujabb rendszerű,

viznyomású (hydraulikus) kettős kosaru sajtók,
nagyüzemi préseléshez.

Sajtóink főelőnye : A must sohasem érintkezik vasrészekkel ! Egyszerű kezelés !
Óriási erő kifejtés ! A törköly egy darabban és könnyen ki-
vehető ! Egy ember által könnyen kezelhető !

Borsajtóink az 1907. évi pécsi kiállításon aranyérem és diszoklevéllel kitüntetve.

Szőlőzúzók és hógőzölők ! Legujabb alumínium kuphengerű szőlőzúzógépek.

Szilági és Diszkant gépgyára
Miskolczon.

SZABOLCSVÁRMEGYE

NYOMDÁJA RÁKÓCZI-UTCA NYIREGYHÁZA
:: 4. SZÁM. ::

KÉSZIT:

Irodalmi művet, folyóiratot, kereskedelmi és ügy-
védi nyomtatványt, üzleti könyvet, névjegyet, esketési, eljegy-
zési, gyűlési és bál meghívót, osztólapot, föltűnő falragaszt, üzleti körle-
velet, árjegyzéket, részvényt, gyászjelentést, ugyszintén bármi-
nemű könyvnyomdai munkát szolid áron, gyor-
san és a legcsinosabb kivitelben.

Hirdetések felvé-
tele a
Szabolcsvármegye
politikai napilap
részére.

Szabolcsvármegye
politikai napilap kiadóhivatala

Könyvnyomda,
kiadóhivatal és
szerkesztőség
telefon száma 119.

Butor

a legegyszerűbbtől a legválasztékossabb izlésűig mindenféle fából. Kész menyasszonyi berendezések, valamint külön szobák, vagy egyes darabok szolid ár és pontos kiszolgálás mellett a legmegbízhatóbban kaphatók

Lefkovits Zsigmond

butorraktárában
Nyiregyháza,
Kossuth-tér (törvényszéki palota mellett.)

Ma már mindenki tudja, hogy legjobb az Erényi S. „Rádium” Sósborszesz

mert a legtökéletesebb, legmegbízhatóbb háziszser. — Törvényesen védve. — Öre az egészségnek, fertőtlenít, erősít és edzi az izmokat, fájdalomcsillapító. Páratlan mint szájviz és bőrápolószer, egy pár csepp a mosdó- és fürdővizbe öntve, kitűnő hatása. Ne hiányozzon egy háztartásból sem.

Kapható mindenütt 44 fillér, 1 korona 10 fillér és 2 korona 20 filléres üvegekben.

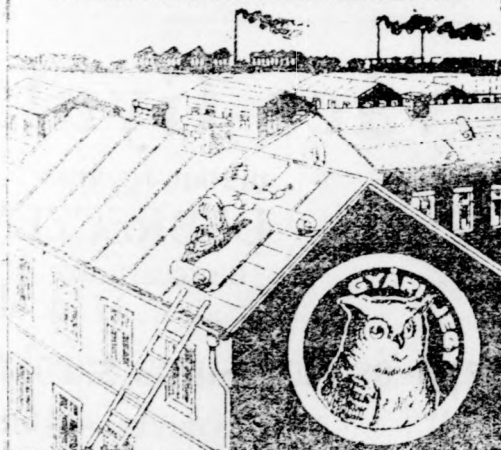
Erényi Sándor-féle RÁDIUM sósborszesz vállalat

Telefon 273. Nyiregyháza Egyház-u. 10.

Aki egyszer megpróbálja sohasem használ mást!

KOLLARIT-

BÖRLEMEZ RUGANYOS, VIHAR-
BIZTOS és IDŐTÁLLÓ
SZAGTALAN FEDÉLLEMEZ

„Kollarit“-bőrlemez

kaucsuk-kompozícióval bevont fedéllemez,

„Kollarit“-bőrlemez

mezőgazdasági és gyári épületekre a legalkalmasabb.

„Kollarit“-bőrlemez

vízhatlan, a legnagyobb viharok ellentáll.

„Kollarit“-bőrlemez

nem kell mázolni és így fentartási költséget nem igényel.

Kapható:

32-20-7

WIRTSCHAFTER ÁRMIN
vaskereskedőnél Nyiregyháza.

Minden jó gazdasszony
= próbálja meg a =
HOFFMANN-féle
pörkölt kávét

Alapított 1902. évben.

25-20

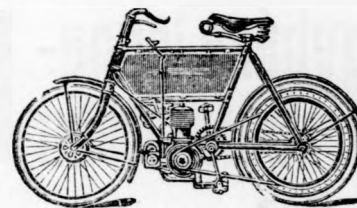
ROSENBERG ÉS HAMMER

varrógép- és kerékpárkereskedése

Debreczen, Piac-utca 8. szám.

(A kereskedelmi palotában.)

Az elismert
legjobb

Viktória

kerékpárok
egyedüli
elárúsítása.

Szakszerű javítóműhely.

Tiszta agyagból készült szép és jó
cserép, fali téglá

és legszebb

nyersfalazati téglá

és Gyári KÉMÉNY-TÉGLÁK

csak a

Karcagi Ágyagiparnál,

Karczagon szereshető be,
hol egyes waggonrakomá-
nyok is megrendelhetők. 22

Üzlet-áthelyezés.

Ifj. Lakatos Lajos üzlet
cég, üzlethelyiségét a
Kossuth-térről SAJÁT
HÁZÁBA helyezte át.
Liliom-utca 18. (Bujtos).

Szenved ön? Bántja a köszvény? Fáj a feje vagy foga? Vannak fájdalmai a karokban vagy a lábszárakban? Fáj a dereka vagy háta? Akkor próbálja meg a világhírű

Oroszlán menthol sósorszeszt

a háziszerek királyát, mely erősebb és hatásosabb mint bármely más sósorszesz készítmény. Egy eredeti üveg ára csak **44 fillér.**

Nagy üveg 1-10 fill., óriási üveg 2-20 fillérbe kerül minden gyógyszertárban vagy üzletben

Főelárusítás: **Nagy Kálmán** gyógyszertárban Nyiregyházán.

Nyiregyháza legnagyobb választéku butoráruháza

Alapítva 1903.

Pazonyi-u. 10.

Üzletemet kibővítése alkalmával teljesen újonnan a legdivatosabb kivitelű butorokkal berendeztem a fővárosi minta szerint. Állandóan raktáron tartok fényezett kőris, cseresznye, jávor, paliszánder, mahagoni és más különféle anyagokból készült részben saját készítményű háló, ebédlő, uri és női szalon berendezéseket, vas, félréz és egész réz háló- és vendégszoba berendezéseket, ugy-szintén egyszerűbb, de jó kivitelű matt butorokat (tömör fából is) stb. stb. itt fel nem sorolható, de raktáron levő különféle butorokat is utólríhetetlen olcsó árban

árusítok.

Üzletem szombaton és izr. ünnepe napokon zárva. Raktáron állandóan 200 különféle lakberendezés található.

Tisztelettel

Glück Jenő.

Félix-gyógyfürdő.

Téli és nyári gyógyhely
:: Nagyvárád mellett. ::

Európa leggazdagabb forró kénés hőforrása, vízhőfoka 50° Celsius. Gyógyjavalat fürdő alakjában, **csuz (reuma)** és **köszvény** ellen. Női betegségeknek, **idült méh** és **petefészek-gyulladások**, **méh-hurut medencebeli sejtszövetlob** és **izzadmányoknál**. Ivógyógymód alakjában idült **gyomorbántalmaknál** **makacs székrekedésnél** **máj- és epehólyag** beteg-égeknél, **sárgaság** és **epekőveknél** meglepő gyógyhatás. Tükör-, kád- mór-, szénsav- és iszapfürdők.

1908. évben 8600 állandó fürdővendég.

Állandó fürdőorvos, állandó gyógytár, 250 kényelmes lakoszoba, kitűnő vendéglők, jutányos étlap árak. Állandó elsőrendű cigányzene, vasárnaponként katonazene, tennispálya, gondozott sétautak, fenyőerdő, 200 holdas park. Május 1 től 16 vonat közlekedik naponta.

Posta-távirda. Interurban-telefon. Kurtaksa és zenedij nincs. — Prospektust küld az igazgatóság.

Ne legyen kö-zömbös ha észreveszi, hogy **HAJA HULL,** vagy korpaképződése van, hanem használjon azonnal

Dr. DRALLE-féle Nyirfa Hajvizet

Hatása meglepő! Ára K 2-50 és 5.— Kapható gyógytárakban, drogeriákban, illatszerkereskedésekben és jobb fodrászüzletekben.

Gyáros: Dralle György, Bodenbach a/E.

Kovács Gyula

mübutorgyáros
DEBRECZEN,
utorcsarnokát Hunyadi-u. 17. sz. alól

a Csapó- és Piacz-utca sarokra

(Fakarék és Hitelintézet Részvénytársaság első emeletére) helyezte át.

A Ferencz József tudomány-egyetem bőrgyógyászati osztályán Prof. Marschalkó igazgató utasítására, kizárólag a Kolozsvári Heinrich-féle **gyógyszappanokat** rendelik. Világhírű különlegességek:

Kolozsvári KÁTRÁNY-SZAPPAN

(teljesen kiszorította a külföldi gyártmányokat)

IZZADÁS ELLEN Kolozsvári chrom-szappan.
BŐRKIÜTÉS VISZKETEG ELLEN Kolozsvári kén-szappan.

Szeplő, májfolt, stb. arc-tisztatlanság ellen: Kolozsvári borax-szappan.

Hajhulás ellen: Kolozsvári Petrol-szappan.

Ezenkívül egész sora a világhírű gyógyszappanoknak, melyek minden gyógyszertárban és drogeria-üzletben kaphatók. Ismertetőt készséggel küld:

KOLOZSVÁRI HEINRICH JÓZSEF gyógyszappangyár r.-t. Kolozsvárt.